

բութեան հակամմատ են՝ և այս այն երկիրն է, յորում ամեն տեղերէն աւելի հզօրին իրաւոնքը արդար համարուած է. ուստի ի՞նչ զարմանք, որ զատաւորը վաճառականին յարուցած պահանջը արդարացի համարելով՝ խեղձ հոտառուն զատապարտեց կամ գումար մի տուզանել և կամ հարսանին գերի դառնալ:

Կրնաք երեակայել խեղձ մարդուն վեշտը՝ երբ յանկարծ իւր մէկ հատիկ հարըստութենէն զրկուեցաւ, որ էր ազատութիւնը: Ի-արերադդարար յաջող դէպքէ մը օգուտ քաղելով՝ կարողացաւ թագաւորին ոտքն իյնալ և մի առ մի պատմել նմա իւր գլւէն անցածը՝ շահելով նորա համակրութիւնը:

Թագաւորը, որ՝ ինչպէս պիտի տեսնեմք՝ իրաւամբ կազարձէր իւր արդարութեամբն ու անկողմնասիրութեամբը, տէրն ու զերին առջեւը կանչել տուաւ և ասաց վաճառականին:

— «Գիտեմ որ այս մարդը քեզ տրուած են, որ և կանոնաւոր զատաստանի զօրութեամբ քո զերին կհամարուի. բայց ուրովհետեւ ես համակրութիւն մի կզգամ դէպ ի նա, զին մը կտրէ ինձ ծախելու համար, և ես կհրամայեմ իսկոյն քեզ այդ զինը վճարել:

Եղահ վաճառականը յանկարծադէպ շահու մը հոտն առնլով՝ առանց շփոթելու սաստիկ բարձր զին նշանակեց. իսկ թագաւորը առանց յօնքերը քռստելու հրամայեց ասելով.

— «Ի-երէք օթոցը և վերան համբեցէք այս մարդոյ պահանջած զումարը զերւոյն ազատութեանը համար» :

Թագաւորին հրամանը իսկ և իսկ կատարեցաւ, և երբ բոլոր զումարը զիզուելով՝ վաճառականը ազարար ձեռքերը երկնցուց՝ որ վերցնէ,

— «Դաղրէ, զոռաց թագաւորը, այս մարդը բաւականացած էր միայն կերակուրեներդ հոտոտելով, այս զումարը նորա փըրկանաց զինն է, տեղն է որ զու ևս զայն միայն տեսնելով կշտանաս:

Վամպօջայի ժողովուրդը սիրով լսեց այս զատաստանը, որոյ վերայ ցարդ ևս կծիծաղի:

ՅԱՀԱՅԻՆ ՀԱՊՈՅԻ ՄՐԱԳՔԵՆ ԳԱՊՈՅԻ ՑԱՐԱԳՈՒՅՈՒՆ

Թարգմ. ՀԱՅԿՈՒՐԴԻ.

ԳԱՐՈՒՆ ՊԱՆԴԽՏԻՆ.

Ազ կողմս Մասիս՝ ծախս Արագած Զիւնափայլ զլուխներն արեւուն պարզած, Կողջունեն վանմ գարունն ծաղկալից, Թռջոց դայլայիլի նոցա մայնակից Կինչեցընեն զիթերս հայրենեաց, Շնորհացդ երգաբան վինելով՝ Աստուած: . . .

Պարտիզիս ծառեր պուկած բողբոջած՝ Պայծառ արեգին կընդունին գնամբոյր, Պտղատուն և անպտուզ նոր կեանք ստացած Զիփիւռին խառնած իւրեանց անոյշ բոյր՝ Կենպատու Տիրոջ կըլան խնկարկու, Որ գարսւն փոխեց զմենոն անարկու:

Կանաչագարդ քող երեսին ծղած Արարաթեան դաշտ քաղցրիկ կժպտի, Բաղմերանդ ծաղկամբը լսեցը զարդարած Կիայլի շինչ զեղ Հայ օրիորդին Զի բնութիւնն նորա նազելի փեսայն Ընդունած է դէմք զուարթագեղ մանկան:

Երկնից օրհնութիւն ի ցող եւ յանձրեւ Կիշնոյ բընութեան իրը օժիտ՝ պարդեւ.

իւ ծննդաբեր նորոգ զօրութեան
Կթափանցէ շողն ուկեփունջ արեւ .
Զի մահկանացուն քարեօք լիացած
Ցիշէ իւր պարտքերն առ Տէր իւր Աստուած:

Զանդակաց հնչյւն քաղցր ու ներդաշնակ
Պահեցող մարդկան կներշնչէ կեանք,
Եւ հաւատացեալ Հայ անմեղ ողիք
Պահոց հետ գարնան կոսպասեն Զատիկը
Զի զիտեն պահքը կինաց պատուէք է՝
Զերդ ժիւնն ու ձմեռ զարուն կրեք:

Գիտեն ի փորձոյ իրը նախնեաց աւանդ,
Որ իւրեանց այզիք, անդաստան եւ արտ
Ըստ քարի գործոց կըլլան պտղաբեր,
Մեղաց պատիթ են կարկուտ, թրթուրներ.
Եւ զարնան այս զեղ զըւարթ՝ ցանկալի
Խղճահար մարդոյ համար յարդ չունի:

Անտարբեր այն այս զարդուց բնաւթեան
Որք աշխատանքէ՝ գործէ խոյս կուտան,
Քանզի բնութիւնն արթնցած կեռայ.
Եւ վերջին միջատ մեղ յորդոր կուտայ.
Բայց մահկանացուն ի բնէ անմնասէք
Գարնան վաղանցիկ լինեն չիշեր:

Չեն յիշեր շատերն որ կեանքն է զարուն,
Եւ զարնան պէս կարծ' վարդ փափակ այդուն.
Անժամանակ ցօղ՝ Թեթեւ մի խորշակ
Կիսամբէ մեր այս զեղածիծաղ կեանք,
Եւ ինչպէս յաջող չէ ամէն զարուն,
Այսպէս շատ մարդոյ եւ կեանքն յետ մտհուն:

Բայց ինչո՞ւ մեր կեանք չէ յարատեւակ . . .
Ազօտացաւ օրն, մթնեց արենզակ.
Փոխեցաւ յանկարծ բնութեան պատկերը,
Ցիշեցի պանդուխոս անցեալ օքերը
Դարձայ նայեցայ Մասիս և Արագած
Ցիւնափայլ զլուխներն ամպով են ծածկուած:

Ա՛զ իմ հայրենեաց, գոչեցի, Աստուած,
Տուր որ անգրեւը ծառոց եւ ծաղկանց:

Ճաշեւ քո բանաւոր ծառոց՝ հայկազանց
Գարնան հետ սիրոյ աղբիւրներդ բաց,
Որ շարքիւ աւուրց Փրկչին յարութեան
Մեր մթին օքերն ի լոյս շողշողան:

ՀԱՅԿԱՐԴՐԴԻ.

ԵՎ ԱՊԱՐԱՀԱՊՈՒԹՅՈՒՆ:

ՔԸՆԸՆՉԵՅՆ ԴՊՐՈՑԵՍԻԹՈՒԹԻՒՆ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԾՈՒՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՌԱՏՈՉԵՌՆԱՌՈՒԹԻՒՆ,

ԱՌԱՎԱՒՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՄԻԱՅՆԱՌՈՒԹԻՒՆ.

Ա.

ՊԱՄՊԵԼՅ Ո-ԿԱ-ՀԱ-Ա-Է-Լ-Յ-Ռ-Ե-Ա-Ն:

Եյս դարուս մէջ ամեն տեղ Հայն
Կուզէ Դալլոց, Ո-Կ-Ա-Հ-Ա-Յ-Ա-Ն.

Տղոց, աղջկանց պէտք է ուսում
Խնձ հետ շատերն են զուզուում.

Տայց արի տես խնձ պէս ոչ մին
Արնայ այդ բանն ընել կարգին.

Դպրոցն պահողն զիտուն պիտի,
Խնձ պէս մէկն էլ կզտնուի:

Ճաղար ասիս բարեկամներ,

Թէ խրատներուս պէտք է լսել,

Թէ վարժապետ պէտք է զըսնուք
Առ աշակերտք ըլլան անկարգ.

Տայց թէ չեղաւ զիտուն վարպետ՝
Թող փոքր ինչ լինի տղետ.

Եյն ատեն փողն կերթայ պակաս
Ուտեաց տեղը քիչ պահենիք պաս.

Փոր կշտանայ՝ լինի Արտաւ,

Այն բանը չէ, կայ մէկ վնաս:

Բ.

ՊԱՄՊԵԼՅ Ե-Կ-Ա-Վ-Ա-Յ-Ռ-Ե-Ա-Ն-Ե-Ա-Ն:

Երան ասիր, զիտուն եղբայր,

Քիչ ուսումը վնաս չտար.